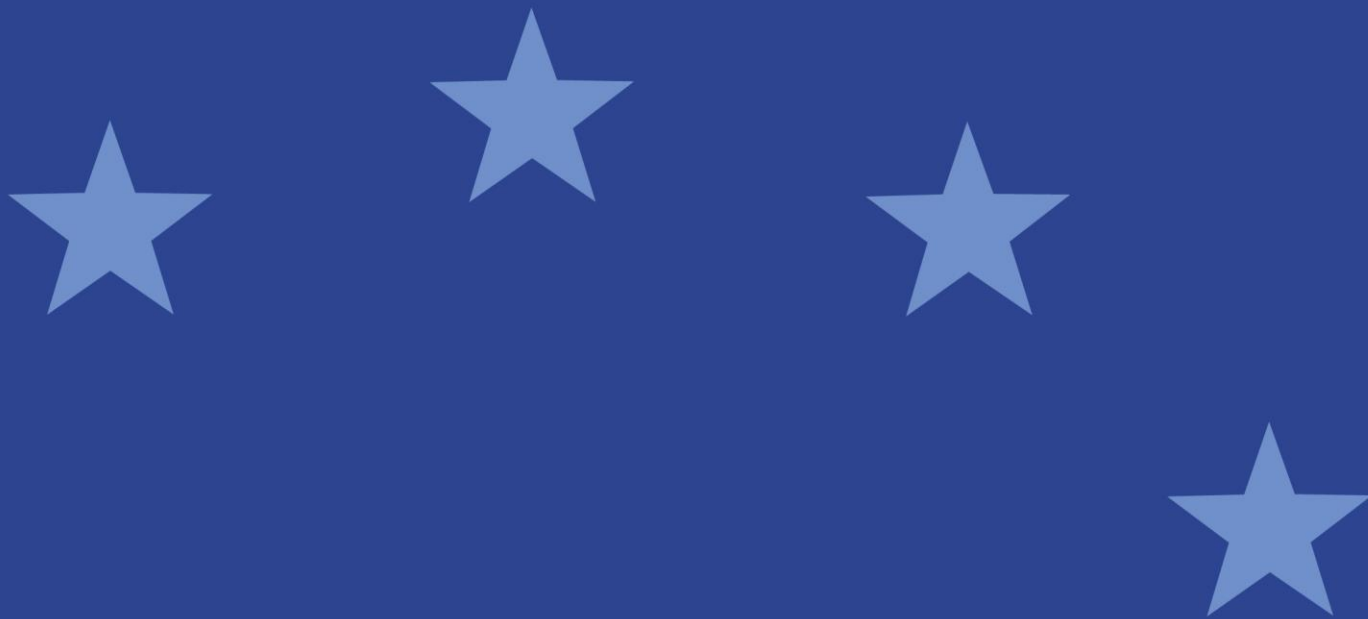

European Securities and
Markets Authority

Smjernice

Izuzeće za aktivnosti održavanja tržišta i aktivnosti na primarnom tržištu u skladu s Uredbom (EU) 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza

Sadržaj

I.	Područje primjene	3
II.	Definicije	3
III.	Svrha	3
IV.	Obveze usklađivanja i izvješćivanja	3
V.	Pozadina i uvod	5
VI.	Definicija i područje primjene izuzeća za aktivnosti održavanja tržišta	6
VII.	Određivanje nadležnog tijela kojem treba dostaviti obavijest	10
VIII.	Opća načela i kvalifikacijski kriteriji za ispunjavanje uvjeta za izuzeće	11
	<i>VIII.I. Opća načela</i>	11
	<i>VIII.II. Načela i kvalifikacijski kriteriji koji se primjenjuju prilikom „objavljivanja jasnih, istovremenih ponuda na kupnju i na prodaju usporedive veličine i po konkurentnim cijenama, što rezultira redovitim i stalnom likvidnošću tržišta” (članak 2. stavak 1. točka (k) podtočka i.)</i>	12
	<i>VIII.III. Načela i kvalifikacijski kriteriji koji se primjenjuju prilikom trgovanja u svojstvu: „kao dio uobičajenog poslovanja, izvršavanjem naloga klijenata ili kao odgovor na zahtjev klijenata za trgovanje” (članak 2. stavak 1. točka (k) podtočka ii.)</i>	15
	<i>VIII.IV. Predviđena zaštita od rizika u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom iii.</i>	16
IX.	Postupak u pogledu izuzeća	16
X.	Prijelazne mjere	19

I. Područje primjene

1. Ove se smjernice primjenjuju na investicijska društva, kreditne institucije, subjekte trećih zemalja i društva kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. točki (1) Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata (MiFID).
2. Ove se smjernice primjenjuju u vezi s obavijestima o primjeni izuzeća za aktivnosti održavanja tržišta i izuzeća za ovlaštene primarne posrednike u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (Uredba).

II. Definicije

EGP: Europski gospodarski prostor

Uredba o ESMA-i: Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ.

MiFID: Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata.

III. Svrha

3. Svrha ovih smjernica jest:
  - pomoći subjektu koji dostavlja obavijest u postupku obavješćivanja navođenjem i opisom sadržaja pismene obavijesti i osiguravanjem obrasca za obavješćivanje;
  - razviti zajednički pristup u pogledu podnošenja obrasca za obavješćivanje, procjene ispunjavaju li aktivnosti subjekta koji dostavlja obavijest uvjete za izuzeće i praćenja stanja ispunjenja uvjeta kada se izuzeće počne primjenjivati.

IV. Obveze usklađivanja i izvješćivanja

Status smjernica

4. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane u skladu s člankom 16. Uredbe o ESMA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o ESMA-i nadležna tijela i sudionici na financijskom tržištu trebaju uložiti sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.
5. Nadležna tijela na koja se primjenjuju ove smjernice trebaju se s njima uskladiti tako da ih uvedu u svoje nadzorne prakse, uključujući određene smjernice koje su prvenstveno usmjerene na sudionike na financijskom tržištu.

Zahtjevi u pogledu izvješćivanja

6. Nadležna tijela na koja se odnose ove smjernice moraju obavijestiti ESMA-u o tome jesu li usklađena, odnosno namjeravaju li se uskladiti sa smjericama, uz navođenje razloga neusklađenosti, i to u roku od dva mjeseca od datuma objave ovog dokumenta. Obrazac za izvješćivanje dostupan je na ESMA-inoj internetskoj stranici.
7. Sudionici na financijskom tržištu ne podliježu obvezi izvješćivanja.

V. Pozadina i uvod

8. Uredba objavljena u Službenom listu Europske unije 24. ožujka 2012. primjenjuje se od 1. studenoga 2012.
9. Člankom 17. Uredbe predviđena je primjena izuzeća za aktivnosti održavanja tržišta i aktivnosti na primarnom tržištu. Odredbama Uredbe propisano je da se nadležnom tijelu treba dostaviti obavijest o namjeri primjene izuzeća kako je utvrđeno u članku 17. stavku 5. (matična država članica za izuzeće za održavanje tržišta) i članku 17. stavku 6. (mjerodavno nadležno tijelo za dotične državne dužničke instrumente za izuzeće za ovlaštenog primarnog posrednika), pri čemu se aktivnosti koje podliježu izuzeću mogu odvijati i u područjima nadležnosti izvan nadzornih ovlasti tog nadležnog tijela. U određenim slučajevima kada subjekti iz treće zemlje nisu ovlašteni u Uniji, obavijest je potrebno dostaviti nadležnom tijelu glavnog mjesta trgovanja u Uniji na kojem trguje subjekt iz treće zemlje (vidi odjeljak VII. o određivanju nadležnih tijela).
10. ESMA je izradila ove smjernice o aktivnostima održavanja tržišta kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. Uredbe te o zajedničkom pristupu u pogledu primjene izuzeća u skladu s člankom 17. kako bi osigurala ravnopravne uvjete, dosljednost tržišnih praksa i usklađenost nadzornih praksi na području EGP-a.
11. U skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k), „aktivnosti održavanja tržišta” znači aktivnosti investicijskog društva, kreditne institucije, subjekta iz treće zemlje ili društva iz članka 2. stavka 1. točke (l) Direktive 2004/39/EZ (MiFID) koje je član mjesta trgovanja ili tržišta treće zemlje čiji je pravni i nadzorni okvir Komisija proglasila istovjetnim u skladu s člankom 17. stavkom 2., kada, povezano s financijskim instrumentom, bilo da se njime trguje na mjestu trgovanja ili izvan njega, trguje u vlastito ime te u jednom od sljedećih svojstava:
  - a. objavljuje jasne, istovremene ponude na kupnju i na prodaju usporedive veličine i po konkurentnim cijenama, što rezultira redovitom i stalnom likvidnošću na tržištu;
  - b. kao dio uobičajenog poslovanja izvršava naloge klijenata ili kao odgovor na zahtjev klijenata za trgovanje;
  - c. štiti pozicije koje proizlaze iz obavljanja zadataka iz točaka (a) i (b).
12. U članku 2. stavku 1. točki (n) „ovlašteni primarni posrednik” definira se kao fizička ili pravna osoba koja je potpisala sporazum s izdavateljem državnih dužničkih instrumenata ili koja je službeno priznata kao primarni posrednik od strane ili u ime izdavatelja državnih dužničkih instrumenata i koja se, u skladu s tim sporazumom ili priznanjem, obvezala djelovati u vlastito ime pri obavljanju aktivnosti na primarnom i sekundarnom tržištu dužničkih instrumenata koje je izdao taj izdavatelj.
13. Odredbe članka 17. stavka 1. izuzimaju subjekte koji obavljaju transakcije zbog aktivnosti održavanja tržišta od zahtjeva za transparentnost neto kratkih pozicija u dionicama i državnim dužničkim instrumentima, ograničenja u pogledu nepokrivenih kratkih prodaja dionica ili državnih dužničkih instrumenata i zabrane zauzimanja nepokrivenih pozicija u kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata. Potrebno je naglasiti da se izuzeće primjenjuje samo na transakcije koje se provode u okviru aktivnosti održavanja tržišta kako je prethodno utvrđeno u stavku 11. točkama (a) do (c), odnosno ne primjenjuje se na ukupan

opseg aktivnosti subjekta koji dostavlja obavijest. Kao što se u uvodnoj izjavi 26. jasno navodi, izuzeće ne obuhvaća trgovanje za vlastiti račun tih osoba.

14. U skladu s člankom 17. stavkom 3. Uredbe, osobe koje su izuzete kao ovlašteni primarni posrednici kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. točki (n) nisu obvezne izvijestiti o neto kratkim pozicijama u državnim dužničkim instrumentima, ne podliježu ograničenju u pogledu nepokrivenih kratkih prodaja državnih dužničkih instrumenata ni zabrani stupanja u nepokrivene transakcije kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata. Potrebno je naglasiti da se izuzeće ne primjenjuje na ukupan opseg aktivnosti ovlaštenih primarnih posrednika. Također je potrebno imati u vidu da se ovo izuzeće primjenjuje na bilo koje financijske instrumente uključujući kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza povezane s državnim dužničkim instrumentima za koje je ta osoba ovlašteni primarni posrednik te djeluje u tom svojstvu.
15. Primjena izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 1. i člankom 17. stavkom 3. moguća je samo nakon što se prethodno mjerodavnom nadležnom tijelu dostavi pismena obavijest o namjeri primjene tog izuzeća, i to najmanje 30 kalendarskih dana prije prve namjeravane primjene izuzeća.
16. Nadležno tijelo može zabraniti primjenu izuzeća za osobu koja je dostavila obavijest ako smatra da osoba ne ispunjava uvjete za izuzeće. Pismeno priopćenje o obrazloženoj zabrani šalje se u roku od 30 kalendarskih dana od primitka potpune obavijesti, uključujući i sve relevantne informacije kako je navedeno u stavku 65. Kada nadležno tijelo utvrdi da obavijest ispunjava uvjete za izuzeće, o tome obavješćuje subjekta koji je dostavio obavijest a da pritom ne treba čekati istek roka od 30 kalendarskih dana.
17. Potvrđeno je kako zahtjev da se obavijest dostavi 30 kalendarskih dana prije predviđene primjene kako je utvrđeno Uredbom može predstavljati teškoće u praksi u određenim slučajevima (npr. inicijalnim javnim ponudama (IPO)). U tom slučaju nadležno tijelo treba biti obaviješteno što je prije moguće kako bi moglo: i. obraditi dostavljenu obavijest u manje od 30 dana i ii. potvrditi subjektu koji je dostavio obavijest da mu ne namjerava zabraniti primjenu izuzeća. Prema ESMA-inu mišljenju takva brza pozitivna komunikacija nadležnog tijela omogućuje da subjekt primjenjuje izuzeće od datuma na koji je obavijest primljena.
18. Usto, dotično nadležno tijelo može u svako doba odlučiti obustaviti pogodnosti izuzeća, i to u slučaju promjena u okolnostima fizičke ili pravne osobe u smislu da ona više ne zadovoljava uvjete za izuzeće. To može biti rezultat vlastite inicijative i procjene nadležnog tijela ili naknadno zaprimljene obavijesti, u skladu s člankom 17. stavkom 9. ili člankom 17. stavkom 10., od fizičke ili pravne osobe o određenoj promjeni koja utječe na mogućnost primjene izuzeća.

VI. Definicija i područje primjene izuzeća za aktivnosti održavanja tržišta

19. Važno je postići zajedničko razumijevanje izuzetih aktivnosti kako bi se osigurala primjena izuzeća na ujednačeni način. Točnije, kako bi uvjeti za izuzeće bili zadovoljeni, aktivnosti održavanja tržišta trebaju obavljati, trgovanjem financijskim instrumentom u vlastito ime u bilo kojem od dvaju svojstava i obavljajući bilo koju povezanu aktivnost zaštite od rizika kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (k), bilo unutar bilo izvan mjesta trgovanja, sljedeći subjekti:
  - a. investicijsko društvo koje je član mjesta trgovanja ili

- b. kreditna institucija koja je član mjesta trgovanja ili
  - c. subjekt iz treće zemlje koji je član tržišta treće zemlje čiji je pravni i nadzorni okvir Komisija proglasila istovjetnim u skladu s člankom 17. stavkom 2. ili
  - d. subjekt iz treće zemlje koji je član mjesta trgovanja u Europskoj uniji ili
  - e. društvo kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (l) Direktive 2004/39/EZ koje je član mjesta trgovanja.
20. Zaključno iz prethodno navedenog, subjekt mora zadovoljiti tri preduvjeta kako bi bio izuzet od odredbi Uredbe za određenu aktivnost:
- a. treba biti član tržišta na kojem
  - b. trguje u vlastito ime u jednom od svojstava utvrđenih u prethodno navedenom stavku 11.
  - c. financijskim instrumentom za koji dostavlja obavijest o izuzeću.
21. Međutim, nije obvezno da osoba provodi aktivnosti održavanja tržišta isključivo na tom mjestu trgovanja ili tržištu, odnosno da je priznata kao održavatelj tržišta ili pružatelj likvidnosti u skladu s pravilima tog mjesta trgovanja ili tržišta. Osoba također nije obvezna imati zasebnu ugovornu obvezu provođenja aktivnosti održavanja tržišta. Na primjer, osoba može imati koristi od izuzeća trgovanjem na mjestu trgovanja ili tržištu kako bi zaštitila pozicije od rizika koje proizlaze iz njezinih aktivnosti u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom i. ili člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom ii. Uredbe, a koje je provedeno izvan tog mjesta trgovanja ili tržišta.
22. ESMA utvrđuje da su službe Europske komisije pismenim putem izvijestile o svojoj pravnoj analizi definicije održavanja tržišta iz članka 2. stavka 1. točke (k) Uredbe na osnovi koje je jasno da ocjenu svakog prethodno navedenog uvjeta u pogledu zadovoljenja definicije aktivnosti održavanja tržišta treba provesti zasebno za svaki pojedinačni financijski instrument. Prema toj analizi Europske komisije aktivnosti održavanja tržišta za instrumente koji nisu uvršteni za trgovanje ili kojima se ne trguje na nekom mjestu trgovanja, kao što je trenutno slučaj s mnogim kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata, nekim državnim obveznicama ili izvedenicama koje ne kotiraju na burzi, ne bi mogle zadovoljiti uvjete za izuzeće u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe jer u tom slučaju nije zadovoljen uvjet članstva.
23. Potrebno je napomenuti da izuzeće obuhvaća samo one aktivnosti koje se, u konkretnim okolnostima svake transakcije, istinski provode u funkciji održavanja tržišta kako je određeno u članku 2. stavku 1. točki (k) Uredbe. Prema tome, ne očekuje se da osobe koje podnose obavijest o namjeri primjene izuzeća zauzimaju znatne kratke pozicije u vezi s aktivnostima održavanja tržišta u dužem razdoblju.
24. Aktivnosti arbitraže (osobito one koje se vrše između različitih financijskih instrumenata, ali s istim temeljnim financijskim instrumentom) ne smatraju se aktivnostima održavanja tržišta u skladu s područjem primjene Uredbe i stoga one ne mogu biti izuzete.
25. Prilikom provedbe aktivnosti zaštite od rizika u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom iii. veličina pozicije stečene u svrhu zaštite od rizika trebala bi biti razmjerna veličini izloženosti kako bi te aktivnosti zadovoljavale uvjete za izuzeće. Osoba bi na zahtjev nadležnog tijela

trebala moći obrazložiti zašto nije bila moguća podudarnost u veličini pozicija. Razlika bi u svim slučajevima trebala biti neznatna.

26. Kada su ispunjeni zahtjevi, aktivnosti održavanja tržišta dotičnog subjekta koje uključuju određeni instrument ili su povezane s njim mogu, u skladu s člankom 17. stavkom 1., biti izuzete od članaka 5., 6., 7., 12., 13 i 14. Uredbe, tj. od zahtjeva u pogledu transparentnosti u vezi s neto kratkim pozicijama u dionicama i državnim dužničkim instrumentima, ograničenja u pogledu nepokrivenih kratkih prodaja dionica i državnih dužničkih instrumenata i zabrane stupanja u nepokrivene transakcije kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata.
27. Međutim, aktivnosti održavanja tržišta za kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata nisu izuzete od članka 8. Uredbe, tj. obveze obavješćivanja nadležnog tijela o nepokrivenim pozicijama u kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata u slučajevima kada je nadležno tijelo obustavilo ograničenja za takve instrumente u skladu s člankom 14. stavkom 2.

Izuzeće po osnovi pojedinačnih instrumenata

28. S druge strane, temeljem članka 2. stavka 1. točke (k) aktivnosti održavanja tržišta definiraju se kao trgovanje financijskim instrumentom u vlastito ime. Prema tome, izuzeće u skladu s člankom 17. stavkom 1. primjenjuje se na aktivnosti trgovanja financijskim instrumentom, tj. instrumentima na pojedinačnoj osnovi, te se ne treba smatrati općim izuzećem za sve aktivnosti održavanja tržišta. Stoga se obavijest koja se dostavlja u postupku obavješćivanja o namjeri primjene izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 1., kao i kasnija primjena izuzeća, treba odnositi na financijski instrument koji je izdao određeni izdavatelj koji podliježe Uredbi tj.:
  - a. dionice izdavatelja koje podliježu relevantnim propisima;
  - b. izdavatelja državnih dužničkih instrumenata kako je definiran Uredbom.
29. U svakoj obavijesti treba biti naznačeno sljedeće:
  - a. za dionice, pojedinačni instrument za koji se dostavlja obavijest o aktivnostima održavanja tržišta radi korištenja izuzeća;
  - b. za državne dužničke instrumente i kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata ako je primjenjivo, izdavatelj državnih dužničkih instrumenata o čijim se aktivnostima održavanja tržišta dostavlja obavijest radi izuzeća.
30. Ako se aktivnosti održavanja tržišta provode za financijski instrument koji nije dionica ili državni dužnički instrument, a kojim se zauzimaju duge ili kratke pozicije kako je utvrđeno u člancima 3. i 4. Uredbe, u obavijesti treba biti naznačena kategorija financijskog instrumenta u skladu s dijelom 1. i dijelom 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 918/2012 te odgovarajuća dionica ili izdavatelj državnih dužničkih instrumenata. Važno je napomenuti da se aktivnosti trgovanja odgovarajućom dionicom ili državnim dužničkim instrumentom izuzimaju samo u onoj mjeri u

kojoj se one provode u svrhu zaštite aktivnosti održavanja tržišta za taj financijski instrument u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom iii. Uredbe.

31. Te bi informacije trebale nadležnom tijelu omogućiti razmatranje jednog po jednog instrumenta ili jednog po jednog izdavatelja državnih dužničkih instrumenata i donošenje odluke o tome hoće li zabraniti primjenu izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 7. ili ne.
32. Za potrebe izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe, financijski instrumenti iz stavka 30. shvaćaju se kao uvršteni financijski instrumenti čije se pozicije moraju uzeti u obzir prilikom izračunavanja neto kratke pozicije. Odnosno, za dionice – instrumenti s popisa u dijelu 1. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 918/2012:
  - a. opcije,
  - b. pokriveni varanti,
  - c. budućnosni ugovori,
  - d. financijski instrumenti vezani uz indeks,
  - e. financijski ugovori za razlike,
  - f. dionice/udjeli u fondovima čijim se udjelima trguje na uređenim tržištima,
  - g. ugovori o zamjeni,
  - h. spread bets,
  - i. upakirani investicijski proizvodi za male ili profesionalne ulagatelje,
  - j. složene izvedenice,
  - k. certifikati vezani uz dionice,
  - l. globalne potvrde o deponiranim dionicama.

Za izdavatelje državnih dužničkih instrumenata, instrumenti s popisa u dijelu 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 918/2012:

- a. opcije,
- b. budućnosni ugovori,
- c. financijski instrumenti vezani uz indeks,
- d. ugovori za razlike,
- e. ugovori o zamjeni,
- f. spread bets,

- g. složene izvedenice,
  - h. certifikati vezani uz državne dužničke instrumente.
33. Posebice, aktivnosti održavanja tržišta koje osoba provodi za izvedenice i fondove čijim se udjelima trguje na uređenom tržištu (ETF-ovi), pri čemu temeljni instrument/temeljne instrumente dotične izvedenice i sastavnice dotičnog ETF-a čine financijski instrumenti obuhvaćeni relevantnim propisima, mogu zadovoljavati uvjete za izuzeće ako se trgovanje dotičnim temeljnim instrumentom provodi u svrhu zaštite aktivnosti održavanja tržišta u trgovanju s odgovarajućim izvedenicama i ETF-ovima.
34. Ovaj je pristup u skladu s tekstom Uredbe. Potrebno je također podsjetiti da izuzeće prihvaćeno u europskom pravnom tekstu treba precizno tumačiti, u skladu s općim načelima tumačenja europskog zakonodavstva. Povrh toga, svako drugačije tumačenje ograničavalo bi učinkovitost Uredbe *de facto* neograničeno proširujući način funkcioniranja izuzeća.

Zahtjev u pogledu članstva

35. Svaka fizička ili pravna osoba koja ima namjeru primijeniti izuzeće za aktivnosti održavanja tržišta i obavijestiti mjerodavno nadležno tijelo o svojoj namjeri treba biti član mjesta trgovanja (tj. uređenog tržišta ili multilateralne trgovinske platforme (MTP-a) kako je utvrđeno u članku 4. stavku 14. i članku 4. stavku 15. MiFID-a) ili „istovjetnog” tržišta treće zemlje gdje financijskim instrumentom trguje u vlastito ime u bilo kojem od dvaju svojstava i obavljajući bilo koju povezanu aktivnost zaštite od rizika kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (k).
36. U oba slučaja potrebno je da je instrument na koji se obavijest odnosi uvršten u trgovanje ili da se njime trguje na tom mjestu trgovanja ili tržištu čiji je ta osoba član. Za financijske instrumente iz stavka 30. nije obvezno biti član mjesta trgovanja na kojem su odgovarajuća dionica ili državni dužnički instrument uvršteni za trgovanje ili se ondje njima trguje.

VII. Određivanje nadležnog tijela kojem treba dostaviti obavijest

37. U Uredbi se navodi kojim nadležnim tijelima fizička ili pravna osoba treba dostaviti obavijest o svojoj namjeri primjene izuzeća za aktivnosti održavanja tržišta ili u funkciji ovlaštenog primarnog posrednika. Međutim, postoji razlika između subjekta iz treće zemlje koji nije ovlašten u Uniji i drugih osoba koje jesu ovlaštene ili registrirane u Uniji ili koje imaju prebivalište u Uniji.
38. Za osobe koje su ovlaštene u Uniji mjerodavno nadležno tijelo za obavješćivanje jest:
- za primjenu izuzeća za aktivnosti održavanja tržišta, nadležno tijelo matične države članice osobe kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. točki (i) Uredbe;
  - za primjenu izuzeća u funkciji ovlaštenog primarnog posrednika, nadležno tijelo države članice dotičnih državnih dužničkih instrumenata.
39. Kada subjekt iz treće zemlje nije ovlašten u Uniji (subjekt iz treće zemlje), člankom 17. stavkom 8. određuje se da je u tom slučaju mjerodavno nadležno tijelo nadležno tijelo glavnog mjesta trgovanja u Uniji na kojem subjekt trguje. Stoga subjekt iz treće zemlje koji ima namjeru primijeniti izuzeće za aktivnosti održavanja tržišta za određeni financijski instrument ili u funkciji primarnog posrednika

treba obavijestiti nadležno tijelo o mjestu trgovanja na kojem obavlja većinu svojih trgovinskih aktivnosti u Europi.

40. Subjekt iz treće zemlje treba ocijeniti svoju aktivnost u prošloj godini na osnovi prometa (kako je utvrđeno u članku 2. stavku 9. Uredbe Komisije (EZ) br. 1287/2006) po mjestima trgovanja prilikom vršenja aktivnosti održavanja tržišta za financijske instrumente u Europi i provođenja aktivnosti na sekundarnom tržištu u trgovanju s državnim dužničkim instrumentima kao ovlaštenu primarni posrednik te naznačiti na kojem je europskom mjestu trgovanja (tj. uređenom tržištu ili MTP-u) najaktivniji.
41. To će svakom subjektu iz treće zemlje osigurati jedinstvenu pristupnu točku na području Europe, odnosno jedinstveno europsko nadležno tijelo kojem treba dostaviti obavijest, neovisno o predmetnom financijskom instrumentu.

VIII. Opća načela i kvalifikacijski kriteriji za ispunjavanje uvjeta za izuzeće

42. Svrha niže navedenih načela i kriterija nije dopuniti ili izmijeniti definiciju aktivnosti održavanja tržišta¹, nego uspostaviti standarde koje nadležna tijela trebaju uzimati u obzir prilikom ocjenjivanja ima li subjekt koji je podnio obavijest o primjeni izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe pravo na koristi od njega.

VIII.I. Opća načela

43. Kako je prethodno definirano, osoba koja ima namjeru primijeniti izuzeće temeljem članka 17. stavka 1. Uredbe mora:
  - biti član mjesta trgovanja na kojem je dotični financijski instrument uvršten za trgovanje ili na kojem se njime trguje te na kojem provodi aktivnost održavanja tržišta za taj instrument;
  - biti usklađena s općim pravilima i posebnim zahtjevima u pogledu aktivnosti održavanja tržišta koje nameće mjesto trgovanja ili tržište treće zemlje kada je to primjenjivo;
  - voditi evidenciju o nalogima i transakcijama u vezi s aktivnostima održavanja tržišta za koje traži izuzeće kako bi se one mogle lako razlikovati od njegovih trgovinskih aktivnosti za vlastiti račun;
  - implementirati unutarnje postupke s obzirom na aktivnosti održavanja tržišta za koje traži izuzeće koji omogućuju da se te aktivnosti mogu jednostavno prepoznati i osigura evidencija dostupna nadležnom tijelu na zahtjev;
  - posjedovati učinkovite resurse za funkciju praćenja usklađenosti i reviziju te okvir koji omogućuje praćenje aktivnosti održavanja tržišta za koje traži izuzeće;

---

¹ Konkretno, svrha tih kriterija nije proširiti niti suziti djelokrug održavanja tržišta kako je trenutačno definirano u MiFID-u ili kako će biti definirano nakon revizije MiFID-a.

- biti u mogućnosti nadležnom tijelu u svako doba dokazati da njezine aktivnosti održavanja tržišta zadovoljavaju načela i kriterije iz Smjernica.

VIII.II. Načela i kvalifikacijski kriteriji koji se primjenjuju prilikom „objavlivanja jasnih, istovremenih ponuda na kupnju i na prodaju usporedive veličine i po konkurentnim cijenama, što rezultira redovitom i stalnom likvidnošću tržišta” (članak 2. stavak 1. točka (k) podtočka i.)

44. Najvažnije primjenjivo načelo za sve razrede imovine jest da subjekt koji dostavlja obavijest o namjeri primjene izuzeća za svoje aktivnosti održavanja tržišta u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom i. mora osigurati likvidnost tržišta na redovitoj i stalnoj osnovi objavljivanjem jasnih, istovremenih ponuda na kupnju i na prodaju usporedive veličine i po konkurentnim cijenama. Važno je napomenuti da zahtjevi u pogledu prisutnosti, cijene i veličine nisu neovisni nego da su u međuodnosu. Aktivnosti održavanja tržišta u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom i. koje su izuzete u skladu s člankom 17. jesu one aktivnosti u kojima osoba nudi cijene koje su konkurentne i usporedivih veličina u skladu s utvrđenim kvalifikacijskim kriterijima barem za navedeno obvezno vrijeme prisustva kada je to relevantno.
45. ESMA smatra da je prikladno uključiti kvalifikacijske kriterije u ovaj skup smjernica prema kojima nadležna tijela trebaju ocjenjivati obavijesti dostavljene u skladu s člankom 17. stavkom 5. u odnosu na vlasničke vrijednosne papire i izvedenice na vlasničke vrijednosne papire kojima se trguje na mjestu trgovanja. U dogledno vrijeme ESMA može izdati kriterije za druge razrede imovine obuhvaćene Uredbom. ESMA će uzeti u obzir ishod MiFIR-a i MiFID-a u pogledu definicije aktivnosti održavanja tržišta kako bi se osigurala dosljednost europskih propisa. ESMA će nastaviti pratiti kretanja na tržištu kako bi eventualno mogla preoblikovati definirane kvalifikacijske kriterije u budućnosti.
46. Glede prisutnosti, osoba koja provodi aktivnosti održavanja tržišta u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom i. mora biti u dovoljnoj mjeri prisutna u knjizi naloga ili u dovoljnoj mjeri objavljivati ponude na mjestu trgovanja za relevantne vlasničke vrijednosne papire ili izvedeni financijski instrument(e) na vlasničke vrijednosne papire za koje traži izuzeće u obveznom razdoblju trgovanja. U tom pogledu čini se da Uredba u svojim zahtjevima ne predviđa neprekidnu prisutnost iako predviđa da prisutnost bude redovita i stalna. Stoga se prisutnost na tržištu treba sastojati od sljedećeg:
  - a. provođenja aktivnosti koje zadovoljavaju kriterije svakog dana kada je tržište otvoreno;
  - b. podnošenja naloga koji zadovoljavaju niže navedene kriterije u skladu s razumnom učestalošću i koji ne prekidaju aktivnost održavanja tržišta u dužem vremenskom razdoblju tijekom jednog trgovinskog dana.
47. U pogledu zahtjeva za objavljivanje ponuda na kupnju i na prodaju usporedive veličine i po konkurentnim cijenama u Uredbi se ne navodi trebaju li cijene koje se objavljuju biti slično konkurentne prilikom kupnje i prodaje. Stoga ESMA smatra da raspon između ponuda za kupnju i za prodaju koji predlaže osoba koja provodi aktivnosti održavanja tržišta može biti asimetričan, odnosno da može biti pomaknut u odnosu na središnju točku tržišnog raspona između ponuda za kupnju i za prodaju objavljenog za relevantni financijski instrument. Konkurentnost cijena stoga može biti različita za kupnju i prodaju u određenom trenutku, sukladno strateškom usmjerenju, ako je subjekt koji poduzima aktivnosti održavanja tržišta usklađen s ciljem osiguravanja likvidnosti

tržišta. U svakom slučaju, moguća asimetrija ne bi trebala rezultirati time da kupovna ili prodajna cijena nije konkurentna.

48. Uzimajući u obzir prethodna razmatranja, za dionice koje se smatraju likvidnim dionicama u skladu s MiFID-om:
- a. redovita i stalna prisutnost na tržištu znači da se aktivnosti održavanja tržišta trebaju obavljati ili na mjesečnoj ili na dnevnoj osnovi najmanje 80 % ukupnog vremena trgovanja. Ovo vremensko prisustvo može se smanjiti u slučajevima neuobičajenih situacija na tržištu kako je definirano pravilima odgovarajućeg mjesta trgovanja. Za likvidne dionice u skladu s MiFID-om čije se cijene određuju isključivo aukcijom na mjestu trgovanja, koncept redovite i stalne prisutnosti nema značenje koje je usporedivo s onim koje je uvriježeno za dionice za koje se trgovanje provodi na kontinuiranoj osnovi. U takvim se slučajevima kriterij za redovitu i stalnu prisutnost treba ocjenjivati barem prema standardima definiranim za priznate održavatelje tržišta/pružatelje likvidnosti za instrumente prema pravilima mjesta trgovanja na kojem je instrument uvršten za trgovanje. Kako bi osoba mogla zatražiti izuzeće za aktivnosti održavanja tržišta za takve instrumente, treba izdati konkurentne kupovne i prodajne naloge u fazi predotvaranja aukcije tako da su njezine ponude prisutne kada je aukcija zatvorena i kada su određene zaključne cijene instrumenta.
  - b. Konkurentne cijene trebaju biti u okviru najvećih raspona ponude/potražnje koje zahtijevaju održavatelji tržišta/pružatelji likvidnosti priznati u skladu s pravilima mjesta trgovanja na kojem su objavljene za dotični instrument. U slučajevima kada mjesto trgovanja ne osigurava pravila o najvećim rasponima ponude/potražnje za priznate održavatelje tržišta ili pružatelje likvidnosti, kao referenca mogu poslužiti zahtjevi utvrđeni u pravilima za priznate održavatelje tržišta/pružatelje likvidnosti nekog drugog mjesta trgovanja na kojem se aktivno trguje dotičnim instrumentom. Kada takvo alternativno rješenje nije moguće, posljednje moguće rješenje jest da se konkurentna cijena određuje kao razmjer prosječnog promatranog raspona za dotični instrument na mjestu trgovanja na kojem se trguje instrumentom. Svaka asimetrija između cijena ponuda i potražnji podliježe uvjetima koji su utvrđeni u prethodno navedenom stavku 47.
  - c. Veličina naloga koje su objavili održavatelji tržišta u knjizi naloga ili ponuda ne smije biti manja od one koju zahtijevaju održavatelji tržišta/pružatelji likvidnosti priznati u skladu s pravilima mjesta trgovanja na kojem se trguje dotičnim dionicama. U slučajevima kada mjesto trgovanja ne osigurava pravila o veličini naloga ili ponude za priznate održavatelje tržišta ili pružatelje likvidnosti, kao referenca mogu poslužiti zahtjevi utvrđeni u pravilima za priznate održavatelje tržišta/pružatelje likvidnosti nekog drugog mjesta trgovanja na kojem se aktivno trguje dotičnim instrumentom. Kada takvo alternativno rješenje nije moguće, posljednje moguće rješenje jest da se veličina naloga ili ponuda izdanih u funkciji održavanja tržišta ocjenjuje u odnosu na prosječnu veličinu kupoprodaje (ATS) za dotični instrument.
49. Za dionice koje se ne smatraju likvidnim dionicama u skladu s MiFID-om i za izvedenice na vlasničke vrijednosne papire kojima se trguje na mjestu trgovanja:

- a. zahtjev za redovitu i stalnu prisutnost na tržištu ocjenjuje se na osnovi standarda definiranih u pravilima o takvim instrumentima mjesta trgovanja na kojem je instrument uvršten za trgovanje za priznate održavatelje tržišta/pružatelje likvidnosti.
- b. Konkurentne cijene trebaju biti u okviru raspona ponude/potražnje za održavatelje tržišta/pružatelje likvidnosti kako je utvrđeno na mjestu trgovanja. Svaka asimetrija između cijena ponuda i potražnji podliježe uvjetima koji su utvrđeni u prethodno navedenom stavku 47.
- c. veličina naloga ne smije biti znatno manja od veličine koju zahtijevaju održavatelji i tržišta/pružatelji likvidnosti priznati u skladu s pravilima mjesta trgovanja na kojem se trguje dotičnim instrumentom.

Za nelikvidne dionice, u slučajevima kada to mjesto trgovanja ne osigurava pravila o jednom od kriterija utvrđenih u točkama b) i c) za priznate održavatelje tržišta ili pružatelje likvidnosti, kao referenca mogu poslužiti zahtjevi utvrđeni u pravilima za priznate održavatelje tržišta/pružatelje likvidnosti nekog drugog mjesta trgovanja na kojem se aktivno trguje dotičnim instrumentom.

Kada takvo alternativno rješenje nije moguće, posljednja moguća rješenja, ovisno o dotičnom kriteriju, jesu sljedeća:

- konkurentne cijene treba određivati kao razmjer prosječnog promatranog raspona za dotični instrument na mjestu trgovanja na kojem se trguje instrumentom ili, u konačnici, one trebaju biti u okviru najvećeg raspona ponude/potražnje utvrđenog na mjestu trgovanja;
- veličina naloga ili ponuda izdanih u funkciji održavanja tržišta treba se ocjenjivati u odnosu na prosječnu veličinu kupoprodaje (ATS) za dotični instrument na mjestu trgovanja na kojem se trguje instrumentom.

Za izvedenice na vlasničke vrijednosne papire, u slučajevima kada to mjesto trgovanja ne osigurava pravila o jednom od kriterija utvrđenih u točkama a), b) i c) za priznate održavatelje tržišta ili pružatelje likvidnosti, kao referenca mogu poslužiti mjerodavni zahtjevi utvrđeni u pravilima za priznate održavatelje tržišta/pružatelje likvidnosti nekog drugog mjesta trgovanja na kojem se aktivno trguje sličnom izvedenicom ako ona postoji.

50. Subjekt može dokazati da zadovoljava kriterije upućivanjem ili *ex post* na trgovanja u prošlosti odnosno *ex ante* na trgovanja koja namjerava provesti u budućnosti.
51. ESMA predlaže da nadležna tijela usvoje sljedeći pristup u ocjenjivanju obavijesti o namjeri primjene izuzeća:
  - a. Kada osoba može dokazati da je ugovorna strana u ugovoru ili programu održavanja tržišta ili pružanja likvidnosti s mjestom trgovanja ili izdavateljem koji zadovoljava ili prekoračuje tri prethodno navedena kriterija, postoji pretpostavka da nadležno tijelo treba prihvatiti njezinu obavijest. Treba napomenuti da, neovisno o činjenici da je ugovorna strana u ugovoru, osoba unatoč tome treba ispunjavati odgovarajuće kriterije u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k), na primjer da je član mjesta trgovanja, da trguje u vlastito ime itd.;

- b. Kada osoba nije ugovorna strana u ugovoru ili programu kako je prethodno opisano, treba osigurati dokaz o tome da zadovoljava prethodno utvrđene kriterije i ostale zahtjeve utvrđene u članku 2. stavku 1. točki (k).
52. Nadalje osoba koja dostavlja obavijest treba biti u mogućnosti osigurati dodatne informacije ili dokaze na *ad hoc* zahtjev nadležnog tijela. Posebice:
- a. dokaz o usporedivoj veličini naloga;
  - b. dokaz o konkurentnim cijenama naloga;
  - c. dokaz o redovitoj i stalnoj prisutnosti na tržištu.

VIII.III. Načela i kvalifikacijski kriteriji koji se primjenjuju prilikom trgovanja „kao dio uobičajenog poslovanja, izvršavanjem naloga klijenata ili kao odgovor na zahtjev klijenata za trgovanje” (članak 2. stavak 1. točka (k) podtočka ii.)

53. Uz opća načela utvrđena u stavku 4343., za trgovanje u vlastito ime prilikom izvršenja naloga klijenata ili odgovaranja na zahtjeve klijenata za provođenje aktivnosti održavanja tržišta za potrebe ove Uredbe, osoba mora dokazati nadležnom tijelu da je investicijsko društvo, kreditna institucija, subjekt iz treće zemlje ili društvo kako se navodi u članku 2. stavku 1. točki (l) Direktive 2004/39/EZ te da to trgovanje jest i bit će dio njezina „uobičajenog poslovanja”.
54. Kako bi ispunili uvjete za izuzeće u ovom svojstvu, održavatelji tržišta moraju:
- a. redovito nuditi cijene klijentima ili održavati sposobnost davanja ponuda kao odgovor na zahtjev klijenata i
  - b. biti na raspolaganju za trgovanje s klijentima na zahtjev.
55. U tom smislu nadležno će tijelo uzimati u obzir sljedeće:
- trguje li već osoba, i u kojoj mjeri, dotičnim financijskim instrumentom na učestaloj i sustavnoj osnovi prilikom izvršenja naloga klijenata ili odgovaranja na zahtjeve klijenata. Ako se aktivnost održavanja tržišta provodi za instrumente kojima se trguje na *ad-hoc* ili neučestaloj osnovi, od presudne je važnosti je li održavatelj tržišta spreman i pripravan u svako vrijeme nuditi cijene te je li na raspolaganju za trgovanje kao odgovor na zahtjev klijenta uz razumno očekivanje da će trgovati bilo kojim instrumentom na zahtjev klijenta. To trebaju biti unaprijed definirani instrumenti ili kategorije instrumenata, na primjer glavni indeksi ili instrumenti uređenog tržišta. Kao relevantan dokaz kojim bi se dodatno dokazalo da osoba ispunjava uvjete za izuzeće na osnovi obavljanja aktivnosti u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom ii. može se upotrijebiti prikaz temeljne poslovne strategije;
  - razmjer aktivnosti (za koju se dostavlja obavijest o izuzeću) u usporedbi s ukupnim trgovanjem koje osoba obavlja za vlastiti račun;
  - situacije kada osoba još ne trguje dotičnim financijskim instrumentom na učestaloj i sustavnoj osnovi prilikom izvršenja naloga klijenata ili odgovaranja na zahtjeve klijenata:

ima li osoba opravdana očekivanja da će to činiti u budućnosti i osnove za takva očekivanja te poslovne pretpostavke koje to potvrđuju (uključujući pretpostavke u vezi sa svojim trgovanjima za klijente za koje trguje drugim financijskim instrumentima). Opravdana očekivanja u pogledu trgovanja određenim financijskim instrumentom mogu se navesti u obavijesti koja se dostavlja nadležnim tijelima.

VIII.IV. Predviđena zaštita od rizika u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom iii.

56. Subjekt koji trguje u vlastito ime u očekivanju naloga ili zahtjeva klijenata za koje se očekuje da će biti materijalizirani u kratkom roku može imati koristi od izuzeća za održavanje tržišta ukoliko je za provođenje stvarnih aktivnosti održavanja tržišta potrebna predviđena zaštita od rizika te se ona ne provodi iz nekih drugih razloga, na primjer špekulativnih. Ako subjekt ne primi očekivani nalog ili zahtjev za ponudu od klijenta, pozicija akumulirana kroz predviđenu zaštitu od rizika treba biti poravnata na brz i propisan način (bilo kada i čim je to izvedivo).
57. Održavatelj tržišta mora u svako doba biti u mogućnosti dokazati da je trgovanje u očekivanju zahtjeva klijenata u korelaciji s transakcijama koje se provode u obavljanju aktivnosti održavanja tržišta.

IX. Postupak u pogledu izuzeća

58. Primjena izuzeća u skladu s Uredbom temelji se na zahtjevu za dostavljanje obavijesti o namjeri primjene izuzeća. To nije postupak izdavanja odobrenja za rad ili dozvole. Međutim, nadležno tijelo kojem se dostavlja obavijest može zabraniti primjenu izuzeća, bilo po podnošenju obavijesti ili naknadno, ako smatra da uvjeti za izuzeće više nisu ispunjeni.
59. S obzirom na široko geografsko područje primjene izuzeća za određeni financijski instrument i mogući utjecaj na europska tržišta, jedinstveno nadležno tijelo koje zaprima obavijesti za taj instrument odgovorno je za svoje odluke u pogledu toga hoće li zabraniti izuzeće ili ne.
60. Osim toga, temeljem Uredbe odgovornost u pogledu zabrane primjene izuzeća leži na nadležnom tijelu kojem se dostavlja obavijest. Stoga ESMA smatra da svaka odluka tog nadležnog tijela kojom se osobi odbija pogodnost izuzeća treba biti obrazložena i donesena u pismenom obliku.
61. Ovisno o nacionalnim zakonima i propisima te premda neobvezno prema Uredbi, nadležno tijelo kojem je dostavljena obavijest o namjeri primjene izuzeća može osobi koja je dostavila obavijest dostaviti službeni odgovor u kojem iznosi da nema prigovora u pogledu primjene izuzeća.
62. Stoga je u ovom kontekstu od ključne važnosti osigurati usklađenu primjenu odredbi Uredbe u vezi s a) dostavljanjem obavijesti o namjeri primjene izuzeća, b) sadržajem te obavijesti, c) pristupom u pogledu obrade obavijesti koje zaprimaju mjerodavna nadležna tijela i d) pristupom u pogledu ocjenjivanja uvjeta za izuzeće koji mogu rezultirati odlukom nadležnog tijela o zabrani primjene izuzeća, što uključuje kriterije koje treba razmotriti, bilo prilikom dostave obavijesti ili naknadno.

Obavijest o namjeri primjene izuzeća

63. Potrebno je izbalansirati zajednički pristup u pogledu zahtjeva za informacije koje je potrebno dati u obavijesti o namjeri primjene izuzeća kako bi se osiguralo da se nadležnim tijelima dostave sve

nužne informacije. Te bi informacije trebale omogućiti nadležnim tijelima provedbu učinkovitog postupka ocjenjivanja obavijesti te bi istodobno trebale omogućiti izbjegavanje nametanja nerazmjernih zahtjeva u pogledu obavijesti za osobe koje namjeravaju primijeniti izuzeće.

64. Obavijest se mjerodavnom nadležnom tijelu treba dostaviti u elektroničkom obliku u skladu s obrascem osiguranim u Prilogu I. i Prilogu II., i to na jeziku/jezicima koji je/su prihvatljiv/prihvatljivi nadležnom tijelu u dotičnoj državi članici, a primitak obavijesti treba pismeno potvrditi ako se to zahtijeva u skladu s pravnim i regulatornim okvirom te države članice. U slučaju dostavljanja dodatnih popratnih dokumenata, oni se mogu dostaviti na jeziku koji se uobičajeno koristi u području međunarodnih financija.
65. Ovisno o vrsti izuzeća (za ovlaštenog primarnog posrednika ili za aktivnosti održavanja tržišta) subjekt koji dostavlja obavijest treba dati sljedeće informacije:
  - a. za ovlaštene primarne posrednike:
    - i. podatke o strani koja dostavlja obavijest;
    - ii. podatke o osobi za kontakt strane koja dostavlja obavijest;
    - iii. presliku sporazuma/priznanice s potpisom izdavatelja državnih dužničkih instrumenata ili osobe koja djeluje u njegovo ime.
  - b. za aktivnosti održavanja tržišta:
    - iv. podatke o strani koja dostavlja obavijest;
    - v. podatke o osobi za kontakt strane koja dostavlja obavijest;
    - vi. status strane koja dostavlja obavijest:
      1. kreditna institucija;
      2. investicijsko društvo;
      3. subjekt iz treće zemlje ili
      4. društvo kako se navodi u članku 2. stavku 1. točki (l) Direktive 2004/39/EZ.
    - vii. tržište čiji je osoba koja dostavlja obavijest član;
    - viii. opis aktivnosti uz navođenje svojstva u kojem se one obavljaju u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) Uredbe:
      1. svojstvo u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom i.;
      2. svojstvo u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom ii. i vrstu usluga koje se pružaju klijentima;

- a. izvršavanje naloga za klijente;
  - b. odgovaranje na zahtjeve klijenata za trgovanje.
- ix. za svako svojstvo, financijski instrument (instrumente) za koji/koje se dostavlja obavijest o namjeri primjene izuzeća. To može biti u obliku popisa pojedinačnih financijskih instrumenata ili jasne specifikacije dotičnih instrumenata (na primjer stanje na indeksu FTSE 100 na određeni datum), pod uvjetom da to rezultira zatvorenim popisom određenih instrumenata te da nadležnom tijelu kojem se dostavlja obavijest omogućuje nedvosmisleni identifikaciju svih pojedinačnih instrumenata za koje se objavljuje izuzeće;
  - x. u slučaju postojanja ugovornog sporazuma o pružanju usluga održavanja tržišta – opis glavnih dužnosti i aktivnosti u skladu s ugovorom ili preslika ugovora;
  - xi. u slučaju kada se aktivnosti održavanja tržišta obavljaju za instrumente iz stavka 30., na primjer ETF-ovima, uvrštenim izvedenicama itd. – informacije o odgovarajućoj kategoriji financijskog instrumenta u skladu s dijelom 1. i dijelom 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 918/2012;
  - xii. u slučaju kada se ne može dokazati prethodno obavljena aktivnost održavanja tržišta za određeni financijski instrument (na primjer u slučaju IPO-a (inicijalne javne ponude), namjere započinjanja novog poslovanja koje uključuje održavanje tržišta za novi financijski instrument itd.):
    - 1. za aktivnosti održavanja tržišta u svojstvu u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom i. – naznake o očekivanom dnevnom volumenu aktivnosti održavanja tržišta za određeni financijski instrument;
    - 2. za aktivnosti održavanja tržišta u svojstvu u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) podtočkom ii. – naznake o očekivanom tjednom volumenu aktivnosti održavanja tržišta za određeni financijski instrument.
66. Za izuzeće za ovlaštenog primarnog posrednika ili izuzeće za aktivnosti održavanja tržišta, status strane koja dostavlja obavijest (investicijsko društvo, kreditna institucija, član tržišta) potrebno je jasno ocijeniti i provjeriti iz više izvora na osnovi dokaza koje treba dostaviti subjekt koji dostavlja obavijest.
67. Važno je napomenuti da to ocjenjivanje može biti mnogo složenije za subjekte iz treće zemlje. Osim što je potrebno osigurati da je tržište treće zemlje podnositelja obavijesti proglašeno istovjetnim, možda će biti potrebna suradnja i razmjena informacija s nadzornim tijelima treće zemlje koje se provode u skladu s odredbom članka 38. Uredbe.

Praćenje uvjeta koje je potrebno ispunjavati za izuzeće

68. U skladu s člankom 17. stavkom 9. i člankom 17. stavkom 10. osoba koja je dostavila obavijest u skladu s člankom 17. stavcima 5. i 6. treba što je prije moguće pismeno obavijestiti mjerodavno nadležno tijelo o bilo kakvim promjenama koje utječu na sposobnost te osobe da ispuni uvjete za primjenu izuzeća. U svjetlu tih promjena nadležno tijelo u roku od dva tjedna ocjenjuje zadovoljavaju li i dalje odgovarajuće aktivnosti uvjete za izuzeće.

69. U okviru zajedničkih nadzornih pristupa i praksi nadležna tijela mogu na vlastitu inicijativu provesti tematske preglede kako bi u bilo kojem trenutku mogla provjeriti zadovoljavaju li aktivnosti fizičke ili pravne osobe uvjete za izuzeće.

Posebne situacije u slučaju hitnih mjera

70. Kada u iznimnim okolnostima nadležno tijelo uvodi privremene mjere prema ovlastima u skladu s poglavljem V. odjeljkom 1. Uredbe koje nadilaze regularni okvir postupanja, ono može odlučiti izuzeti aktivnosti održavanja tržišta ili aktivnosti primarnog posrednika od tih mjera. To je diskrecijsko pravo prepušteno nadležnom tijelu koje uvodi mjeru. Konkretno, nadležno tijelo može ostvarivati određenu razinu diskrecije prilikom pružanja takvog izuzeća. Ne dovodeći u pitanje daljnja izuzeća koja navede nadležno tijelo, kada se izuzeće primjenjuje na aktivnosti održavanja tržišta potonje treba shvaćati kako je definirano u Uredbi.

Suradnja između nadležnih tijela

71. Kako je predviđeno u Uredbi, izuzeće odobrava mjerodavno nadležno tijelo osobe koja je dostavila obavijest i, za subjekt iz treće zemlje, nadležno tijelo mjesta trgovanja na kojem subjekt obavlja većinu trgovanja te ono mora biti prihvaćeno na području cijele Unije.
72. Međutim, moguće je da lokalno nadležno tijelo tržišta (koje je nadležno tijelo države domaćina za osobu koja je dostavila obavijest) za određene financijske instrumente primi sveobuhvatnije podatke radi provjere stvarne učinkovitosti aktivnosti održavanja tržišta za koje osoba primjenjuje izuzeće. To jest, prilikom obavljanja svakodnevnog nadzora trgovinskih aktivnosti na lokalnom tržištu, nadležno tijelo države domaćina može naići na dokaze o mogućoj neusklađenosti s uvjetima za izuzeće za aktivnosti održavanja tržišta koje obavlja određena osoba. U tom slučaju nadležno tijelo države domaćina treba podnijeti odgovarajuće dokaze nadležnom tijelu matične države.
73. Nadležno tijelo matične države, nakon što je razmotrilo i analiziralo pružene dokaze, provodi daljnju suradnju u skladu s člancima 35. i 37. Uredbe.
74. Neslaganja između nadležnih tijela rješavaju se u skladu s odredbama iz članka 19. Uredbe ESMA-e (EU) br. 1095/2010.

X. Prijelazne mjere

75. Temeljem članka 17. stavka 14. Uredbe, obavijest se nadležnom tijelu može dostaviti u svako doba u roku od 60 kalendarskih dana prije 1. studenoga 2012. Osim toga, obavijesti dostavljene prije stupanja na snagu Smjernica, a koje nisu usklađene s ovdje utvrđenim zahtjevima pregledavaju se i ocjenjuju prema odredbama iz Smjernica u roku od šest mjeseci nakon početka primjene Smjernica.
76. Treba napomenuti da Uredba ne sadrži klauzulu o stečenim pravima za izuzeća za održavanje tržišta odobrena prije početka njezine primjene. Stoga subjekti čije su aktivnosti izuzete od nacionalnih propisa o kratkoj prodaji prije početka primjene Uredbe trebaju pismeno obavijestiti mjerodavno nadležno tijelo o namjeri primjene izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe.

Prilog I.

Obavijest o namjeri primjene izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza

1	Podaci o STRANI KOJA DOSTAVLJA OBAVIJEST	
a)	Ime PREZIME Tvrtka i pravni oblik	
b)	Identifikacijska oznaka banke (BIC) (ako je primjenjivo)	
c)	Država	
d)	Adresa	
2	Osoba za kontakt	
a)	Ime Prezime	
b)	Broj telefona	
c)	Broj telefaksa	
d)	Adresa elektroničke pošte	
3	Financijski instrument	
	Opis izdavatelja državnih dužničkih instrumenata (informacije treba dostaviti u posebnom tabelarnom prikazu s popisom izdavatelja (jednog ili više njih) državnih dužničkih instrumenata u CSV formatu)	

Datum i potpis _____

VAŽNO:

Ovaj je obrazac za obavješćivanje važeći samo ako se podnese zajedno s preslikom sporazuma/priznanice s potpisom izdavatelja državnih dužničkih instrumenata ili osobe koja djeluje u njegovo ime

Prilog II.

Obavijest o namjeri primjene izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza

1	Podaci o STRANI KOJA DOSTAVLJA OBAVIJEST	
a)	Ime PREZIME Tvrtka i pravni oblik	
b)	Identifikacijska oznaka banke (BIC) (ako je primjenjivo)	
c)	Država	
d)	Adresa	
2	Osoba za kontakt	
a)	Ime Prezime	
b)	Broj telefona	
c)	Broj telefaksa	
d)	Adresa elektroničke pošte	

3	Podaci o održavanju tržišta	
a)	STATUS (strane koja dostavlja obavijest (kreditna institucija, investicijsko društvo, subjekt iz treće zemlje ili društvo kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki (l) Direktive 2004/39/EC))	
b)	ČLANSTVO NA TRŽIŠTU (mjesto (mjest) trgovanja na kojem je strana koja dostavlja obavijest član)	
c)	DETALJAN OPIS AKTIVNOSTI U SKLADU S ČLANKOM 2. STAVKOM 1. TOČKOM (k) ili NAZNAČIVANJE OČEKIVANIH AKTIVNOSTI U SKLADU S ČLANKOM 2. STAVKOM 1. TOČKOM (k)	
d)	FINANCIJSKI INSTRUMENT (INSTRUMENTI) (informacije treba dostaviti u posebnom tabelarnom prikazu u CSV formatu)	
	i.) INSTRUMENT (dionica, izdavatelj državnih dužničkih instrumenata, kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS))	
	ii.) KATEGORIJA INSTRUMENTA na kojem se provode aktivnosti održavanja tržišta, samo ako se razlikuje od i.) (uz navođenje financijskog instrumenta/ temeljnog financijskog instrumenta)	

e)	OPIS UGOVORNOG SPORAZUMA (glavne dužnosti i aktivnosti)	
----	--	--

Datum i potpis _____

Prilog III.

Format tabelarnog prikaza (datoteka CSV) koji se upotrebljava zajedno s obrascima za dostavljanje obavijesti o namjeri primjene izuzeća u skladu s člankom 17. stavkom 1. i člankom 17. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza

Naziv nadležnog tijela kojem se dostavlja obavijest:

Ime (tvrtka) osobe koja dostavlja obavijest:

**Identifikacijska oznaka* (na primjer
identifikacijska oznaka banke (BIC):**

*navedite o kojoj je oznaci riječ ako to nije oznaka BIC

Za dionice

Broj	ISIN	Ime izdavatelja	Članstvo na tržištu (za čl. 17(1))
1			
2			
3			
4			
...			

Broj	Ime izdavatelja državnog dužničkog instrumenta	Članstvo na tržištu (čl. 17. st. 1.)
1		
2		
3		
4		
...		

Za kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata

Broj	Ime izdavatelja državnog dužničkog instrumenta	Članstvo na tržištu (čl. 17. st. 1.)
1		
2		
3		
4		
...		

Za instrumente koji nisu dionice, državni dužnički instrumenti ili kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza iz državnih dužničkih instrumenata, a koji čine kratke ili duge pozicije

Broj	Kategorija (dio 1. i dio 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 918/2012)	Temeljni financijski instrument
1		
2		
3		
4		
...		

